

Izhaja vsak dan

Iz ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Prispevke številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ul. Mele piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Če se oglašuje 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokoplasi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12. Poštno-hraunilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Japonska izkrcavanja na Liaotungu.

TOKIO 6. (Opoludne.) Uradno je objavljeno, da so se začeli Japonci večeraj izkrcavati na polotoku Liaotung. Kraj izkrcavanja in število vojnih krdel se pa drži tajno.

ČIFU 6. (Reuterjev biró.) Japonci so pričeli večeraj izkrcavati čete na vztočni obali polotoka Liaotung nasproti Eliotskim otokom. Rekognosciranja so dogajala, da je bilo v straneh južno od Takušana konec aprila le nekoliko manjših oddelkov konjenice.

Japonsko poročilo.

TOKIO 6. (Reuterjev biró.) Depesha, katero je poslal vladni general Kuroki poroča: Ena naših patrolj broječa 14 mož, je bila napadena, ko je 3. t. m. prišla v Tenghan hong, od ruske patrolje, ki se je nahajala na nekem griču zapadno od mesta. Naša patrolja je napala Ruse, ki so se umakali po hudem boju proti Fenghvangčengu. Naši vojaki so preganjali ruske do reke 3 milje južno-vztočno od Kaolimena, kjer so zapazili na gričih, ležečih ob strani ceste, ruske predstraže.

Neki domačin je pripovedoval, da je oddelk ruske pehote, na številu 2000 mož, ki je zasedel višave pri Ten-han-hongu, streljal minolo nedeljo na vračajoč se ruski oddelk broječ 200 mož, katerega je držal za Japonce. V tem spopadu je bilo 11 mož ubitih in ranjenih.

Po poročilu nekega ujetega ruskega častnika se je minolo nedeljo umaknilo iz boja v popolnem redu samo 5 ali 6 bataljonov pehote in 2 bateriji. Med drugimi četami je vladal nered.

Dementirana vest.

PETROGRAD 6. »Noveje Vremja« je doznala iz zanesljivega vira, da je vest, katero je prinesel »New-York Herald«, čes, da se je pogreznilo z oklopnačjo »Petropavlovsk« 12 milijonov rubljev, neosnovana. Glasom poizvedb v Port Arturju, ni bilo v blagajni oklopnačje nad 60.000 rubljev.

Položaj v Port Arturju.

PETROGRAD 6. Znani pisatelj Nemirovič Dančenko je sporočil iz Port Arturja: V pristanišču in v dokih dela se neprestano. Vsaj pravno, da se odločno odvrne napad sovražnikov. V vsem početju Japoncev je videti nerednost in neodločnost. Zamudili so čas za energično akcijo.

Kitajci iz portarturske okolice preskrbljajo zaloge in pomagajo na delu. Odnosaji med Rusi in domačinci so najboljši. Ruski vojaki plačujejo vse potrebščine z gotovim denarjem. Zdravje čet je izvrstno. V Niučungu molijo Kitajci v svojih templjih za rusko zmago. Stanje kapitana potonulega »Petropavlovsk« Jakovljeva se boljša. Poskusi, ki

se delajo v zadnjem času s podmorskimi ladjicami, so vspehi izvrstni, zlasti glede tega, da zamorejo ostati več časa nevidni pod vodo.

Poročilo o zadnjem japonskem poskusu pred Port Arturjem.

PETROGRAD 6. Iz Port Arturja poročajo o zadnjem japonskem poskusu z ladjicami požigalkami sledeče podrobnosti: Japonske ladje so plule proti luki v treh oddelkih. Boj je bil strašen. Vse obrežne baterije so streljale. Mužstvo se je hrabro držalo. Ko se je pogreznila prva ladja, potonula je tudi vsa njena posadka z glasnimi hurakli. — Na drugi ladji so Japonci splezali na jarbole, od koder so dali svojim signale za rešitev, odklonivši rusko pomoč. Japonci, ki so se rešili na obrežje, se niso hoteli vdati in so še streljali z smokresji. Ranjeni Japonci so bili spravljani na »Mongolijo«. Eden vjetih japonskih častnikov je izjavil, da hoče raje umreti, nego se pa ovrtačen povrniti v svojo domovino.

Izkrcavanje japonskih čet.

PETROGRAD 6. Dopisnik ruske brzobjavne agencije je poročal iz Mukdena: V noči od 5. t. m. so pričeli Japonci izkrcavati pri Pitsevu čete pod varstvom vojnih ladij. Danes zjutraj se je prikazala japonska patrolja južno od postaje Pulantien ter je streljala na neki sanitetni vlak rubečega križa prišedši z ranjenci iz Port Arturja.

PETROGRAD 6. (Uradno.) General Pflug je brzobjavil: Predvečerajšnjim in večeraj so izkrcali Japonci čete iz približno 60 transportnih paraikov pri Pitsevu in blizu rti Terminal. Ruski oddelki so se umaknili in rusko prebivalstvo je zapustilo Pitsevo. Kitajci poročajo, da je bilo sinoči že izkrcanih 10.000 Japoncev, od katerih ste bili odposlani dve koloni proti zpadu.

MOSKVA 6. »Moskovskaja Vjedomost« sodijo, da pričnejo Japonci s svojimi operacijami še le čez kake tri tedne, ko izkrcajo nove čete pri Pitsevu.

Včeraj popoldne je bila razširjena po mestu in tudi na borzi vest, da se je vršila pri Kiulienčengu velika bitka, v kateri je bilo 17.000 mrtvih, in sicer na ruski strani 7000, na japonski pa 10.000. Po obupnem odporu so se Japonci umaknili v velikem neredu.

Do sklepa lista nismo še prejeli nikakega uradnega potrdila o tej vesti.

Avstrijska zbornica.

(Brzobjavno poročilo.)

DUNAJ 6. Predsednik grof Vetter je otvoril sejo ob 11. uri predpoludne. Došle vloge so bile doslovno prečitane. Med temi je predlog posl. Breitera, po katerem naj bi se proglasilo zakonom z različnimi spremembami odredbo skupnega ministerstva od 19. julija 1902. glede kancelijskega pomožnega esobja na državnih oblastnjah in zavodih. Čitanje je trajalo do 1 in četrt pop.,

ihitela, a zatem je poslušala sestro tiho, sklenjene glave, stressajoča se, mrzlično.

V nočni tišini se je začul topot konj, drdranje kočije, ki se je ustavila pred hišo.

— Lucija, vzemi, kar ti je najnujnejše potrebno. Kočija naju čaka. Hočeš-li z menoj?

— Da... je izdahnila Lucija.

Vzbudili sta služkinjo in rekli sta jej, naj se obeče hitro, kar pojde zjutraj na Banjo. Zatem sta zbrali nekatera stvar, perila in obleke. Lucija je jokala, roki sta se jej tresli, ko je spravljala skupaj, česar je trebala. Sestra jej je pomagala. Vse sta spravili v en kovček, zaprli okna, pak izišli na hodnik. Lucija se je obrnila, pogledala v mračno sobo in zaječala obupno.

— Pojmo! je odrekla testra trdnim glasom ter jo prijala za roko.

Pred hišo je bil Karlo. Teodora mu je izročila ključ sestričnega stanovanja, stianila mu desnico, pak stla s sestro v zaprto kočijo.

na kar je pričelo poimensko glasovanje o predlogu posl. Klofača, naj se priloži zapisniku neka njegova peticija.

Po dveh poimenskih glasovanjih je zbornica nadaljevala posvetovanje o nujnem predlogu gledé povzdige razpečavanja malo-obrtnijskih izdelkov. Posl. Černy je imel govor v češkem jeziku.

Zbornica je odklonila nujnost Šilenyjevega nujnega predloga glede pospeševanja razpečavanja malo-obrtnih proizvodov.

Posl. Baxa se je pri predsedniku pritožil, da se ne dopusti njegovega predloga glede obtožbe ministrov. — Podpredsednik Kaiser mu je pokazal na zakon o odgovornosti ministrov, da mora slišen predlog imeti 40 podpisov.

Posl. Daszycki je vprašal predsednika omenivši pogočbe, katere so sklenili nekateri poslanci parlamentarnih skupin z vlado, je-li predsedništvo pripravno, določiti v zvezi z vlado imenik onih poslancev, ki so sklenili pogodbe o zaleganju oziroma imajo druge nezdravljive službe.

Podpredsednik Kaiser je odvrnil, da je obžalovanja vredno, ako poslanec svoj mandat zlorablja. Zelji poslanca Daszyckega zamore se zadovoljiti, ako izvoli zbornica v to svrhu na predlog posebno preiskovalno komisijo. Predsednik nima tozadevno nikake pravice.

Prihodnja seja v torek.

Iz parlamentarnih krogov.

DUNAJ 6. Odslek za lajšanje bede je nadaljeval danes svoje posvetovanje. Posl. grof Lamberg se je zopet odločno izjavil proti obstrukciji. Posl. Šileny se je postavil na nasprotno stališče, na kar je bila debata zaključena. Odslek je sprejel na zadnji seji cijo poročevalca posl. Steinerja, v katerem se pozivlja vlado, naj predloži zbornici v čim krajšem času računsko poročilo glede nujne pomoči za bedotrpce ter naj postopa z največjo prizanesljivostjo pri iztirjavanju davkov pri poljedelcih, ki so bili prizadeti od elementarnih nesreč.

Obrtnijski odslek je dovršil svoje posvetovanje o sklepu gospodske zbornice glede zakona o krošnjarstvu.

Brzobjavne vesti.

Kralj Oskar v Puli.

PULA 6. Švedski kralj Oskar je dospel danes ob 9. uri zjutraj semkaj ter je bil sprejet od civilnih in vojaških oblastnij. Potem si je ogledal arsenal. Ob 2. in pol je obiskal baronco Minutillo in si nato ogledal mesto in njega starine zlasti amfiteater. Ob 4. popoldne se je kralj podal na ladjo »Pelikan«, ki je odplula proti Trstu.

Občinske volitve na Dunaju.

DUNAJ 6. Na današnjih novih volitvah v prvem razredu so bili v 3 volilnih okrajih zopet izvoljeni naprednjaški kandidati, v dru-

Služkinja je sela poleg kočijaža. Karlo jima je še enkrat stisnil roki, zaželel jima srečno pot ter ju zaprosil, naj se tolažiti. Tužno in milo, je pogledal Teodoro. Ona mu je šepnila »z Bogom!« Kočija je odhitela po tihih ulicah. Karlo je gledal za njo, dokler ni zasukala v drugo ulico. Tudi on je že bil slekel »domino«. Mej tem ko je kočijaž napajal in vprezal konja, je Karlo pohitel v svojo hišo, v svoje stanovanje, kjer se je hitro preoblekel.

Bilo je ob zori, ko se je zaprta kočija zibala proti Banji po cesti, ki vodi z Reke, na istrsko obal. Kočijaž je kadil in leno pokal z bičem ter pazil na Lucijino služkinjo, mlado in rejeno dekle, da se ne zyrne pod kolesa. Teodora in Lucija sta mogli vsaki hip videti skozi redko hrastovo šumo svoje rojstno mesto po cesti. Mesec je bil zašel. Na tistem morju, temne svinčene barve, videti je bilo tu pa tam bliže obali streljaje vetriča iz malih sotesk. Na južnem kraju

gih okrajih pa krščanski socijalisti. Ti poslednji so pridobili torej dva okraja. S tem so dovršene občinske nadomestne volitve. Občinski svet ima sedaj 136 krščanskih socijalistov; 20 naprednjakov in 2 socijalna demokrata.

† Morie Jokaj.

BUDIMPEŠTA 6. Pogreb Moriea Jokaja se vrši bodoči ponedeljek na državne stroške.

BUDIMPEŠTA 6. Magistrat prestolnice je danes sklenil, ponuditi za pogreb Jokaja častni grob med grobovima Frana Deaka in Ljudevita Košuta, kjer bo postavljen pozneje mavzolej. Mnogo občinstva prihaja v hišo, kjer leži truplo Jokajevo, tako da mora posredovati redarstvo.

† Slikar Lenbach.

MONAKOVO 6. Slikar profesor Lenbach je danes zjutraj umrl.

Bolgarski dijaki v Belemgradu.

BELIGRAD 6. Semkaj so došli bolgarski dijaki.

Nov knez na otoku Samos.

CARIGRAD 6. Glasom uradnega potrdila, je imenovan knezom na otoku Samos državni svetnik Janko Effendi Vitinos.

Kuga.

CARIGRAD 6. Za provenijence iz Port Arturja, kjer so se pripetili v petih dneh 3 slučaji kuge, je določena 48 urna kwarantana. Potniki, ki se podajo v Indijo prek Mohamere (v Perziji), bodo podvrženi v Basori 10 dnevni kwarantani.

Pruska zbornica.

BEROLIN 6. Poslanska zbornica je izročila po 4 dnevni debati predlogi o prekopih komisiji obstoječi iz 28 členov.

PARIZ 6. »Humanité«, glasilo posl. Jaurès poroča, da se je bavil večerajšnji ministerski svet s protestno noto Vatikana proti potovanju predsednika Loubeta v Rim ter sklenil, odgovoriti na to noto v ostrem tonu. Poslanik Nisard je baje dobil ukaz javiti papežu, da ne sprejme francoska vlada protestne note niti po nje vsebini niti po obliki. Smatra se, kakor da listina ne obstoja.

Glejte, kaj delate!

Predmet je prevažen, da ne bi se povračali k njemu.

V Zagrebu je baje družba mladeničev sežgala več izvodov novega lista »Hrvatstvo« in vsklikala: Doli z Rimom! Zabeleživši ta dogodek vsklika »Slovenec«: Ali je bilo »Hrvatstvo« potrebno? Reči hoče namreč, da ta demonstracija dovolj jasno pokazuje potrebo novega klerikalnega lista!

Nam pa se zdi, da ta dogodek dokazuje nekaj drugega! Prosimo, nikar ne zamenjavati povodov s posledicami! Ta dogodek, dokazuje, da imamo mi prav, ko predvidjamo,

Banje se je belila cerkvice na pokopališču, a niže od temnozelenega vrta prazna hiša Dakičevih hčeri, ki sta tiho jokali v kočiji.

VII.

Nekega jutra v mesecu avgustu — šest mesecev po Dakičevi smrti — je sedela Francika v kavarni »Parigi« nasprotisvojemu možu. Sklenila je roki pred svojimi ustmi in majala z glavco. Jovanino jej je iz nekega tržaškega lista pod naslovom »Naročeno umorstvo« prečital sledeče: »Danes se je vršila razprava proti Sandru Bernari in Richardu Larisu. Na glavno razpravo, ki je trajala štiri dni, je došlo kakih trideset prič. Kakor smo bili že obvestili čitatelje, je Sandru Bernara, ko je videl, da mu ni več rešitve, vse priznal že prvi dan, v nadi, da mu to priznanje olajša posledice njegovega zločina, da ga ne doleti največja kazen. Izpovedal je da je Laris dal njemu a nož, ki ga je kupil v Bakru od nekega marnarja.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Teodora.

Povest.

Hrvatski pisatelj Evgenij Kumičić, prevel J. S.

Drugi del.

VI.

Lucija je zavrisnila in se zgrudila v sestrično naročje. Nastala je tišina, ki jo je čez nekoliko časa prikinila Lucija:

— On... očeta... on?

— Sestra, mila sestra, naj ti dobri Bog podeli moči...

— Oh, grozno! grozno!

— Laris je v zaporu. Sestra, sedaj si moja. Ah, kako sem želela, da te čim prej izvlečem iz te hiše, iz naročja ubijalca najinega očeta. Lucija, sedaj si svobodna, moja si.

Teodora je začela pripovedovati sestri, kar se je dogodilo. Lucija je s prvega grenko

da bodo posledice nearečnemu keraku porajale marsikatero zlo, do katerega sicer ne bi bilo prišlo. Gospoda: razburjenje in ogorčenje iz bojazni, da se bo godila škoda narodu, poraja strast, a v strasti se utegne dogajati marsikaj, kar se ne bi, ako ne bi bil prišel povod za razburjenje. A naravno je, da se ost srda obrača proti njim, ki so brez potrebe dali povoda.

Tako je zapisano v zakonih psihologije človeškega življenja v obče, a psihologije na rodnih in političnih bojov še posebej. Človeško srce je tako ustvarjeno in ne premeni ga nikdo.

Ponavljamo torej še enkrat: tudi če pride do neljubih dogodkov, ne bo še to nikak do kaz, da je bilo snovanje kl r.k. lista in stranke opravičeno. Narobe! Taki dogodki bodo pričali le, kako nevarno za cerkev in za svečeništvo samo je to, kar snujejo na Hrvatskem razni Seigerschmidti in — Volberti.

Neoporečno dejstvo je, da je bilo do sedaj vedenje vse hrvatske javnosti — le v vladnem taboru je bila kaka izjema —, hrvatske inteligencije in posebno vsega neodvisnega, opozicijskega novinstva nasproti svečeništvu neoporečno korektno.

Tudi če je padla kaka beseda proti kakemu svečniku, grsjan je bil vsikdar le — bodi že resničen ali le namišljen — na rodni greh! Stanu svečeniškega pa se ni dotikal nikdo, tudi ne v slučajih, ko bi bilo morda povoda za to! Mimogrede pripominjamo: da so se tega pravila držali tudi na Kranjskem, gotovo bi bilo tam danes marsikaj drugače... vsaj oblike bi bile take, da bi odgovarjale zahtevam civilizacije!

A more-li reči kdo, da je bilo tako razmerje, tako vseobče spoštovanje do svečnikov na škodo cerkvi in veri? Ne: vsaka sprememba, ki jo provzročijo v tem pogledu novi klerikalni list, bo sprememba — na slabše za cerkev in za svečeništvo!

Pa, saj za to se ne gre, kakor smo povdrali: že včeraj. Nekdaj je staro in neslavno znana avstrijska birokracija z železno roko neusmiljeno dušila sleherni svobodni dih narodov.

Danes pa ta patrefakt nima več tolike oblasti nad duhovi. Ko so znani Slovanom sovražni krogi izprevideli, da v sedanjih časih, ko se duhovi vzdrmljajo, sama birokracija ni več dovolj izdatno orodje za pritiskanje povspenjajočih se slovanskih narodov, jeli so iskati še novih sredstev za svoje namene. Iskali so jih in tudi našli — v vrstah cerkvene hierarhije. Ne pošiljajo nam zastoj nemških škofov! Ni zastoj kakov nemško-nacijski jezuit Volbert favorit mogočih krogov, ni on zastoj veljavna oseba, ki tako rekoč določa usodo dijeceze, ki — nima Nemecev!!

A nikdo ne more prezreti danes, da se politične niti teh nemških Volbertov razpletajo od Trsta, preko Opatije, Zagreba z njega — Seigerschmidti tja na Balkan!! To so, dragi čitatelji, tisti »viši ozir«, radi katerih se nam snujejo novi listi in nove stranke, za katere v cerkvenem pogledu ni bila nikaka potreba.

Seigerschmidti in Volberti nastopajo danes proti Strossmayerjem! To dejstvo samo že ilustrira ves resnični značaj tega novega gibanja.

Slovan na jugu naj se ne dviga, in v kolikor se je že dvigal, naj se potlači zopet, ker sicer bi zagral pot nemškemu »Drangu na Süden«. Mi moramo ležati na tleh, da bodo mogli drugi, naši sovražniki, preko nas na Balkan in dalje na Vahod. Tako hoče — nemška politika!

Ne odrekamo jezuitskemu redu zaslug za cerkev in ne tajimo tudi, da so si pridobili zaslug na polju vede; tudi ne izključujemo, da so si pridobili zaslug za kateri drug narod. Ali to je dejstvo, notorično in neoporečno dejstvo, da so bili jezuitje — le z redkimi izjemami slovanskega rojstva — vsikdar nasprotniki Slovanstva in njega teženj! To je historično dejstvo, potrjeno po sedanjosti, po okolnosti, da si je avstrijski zistem ravno njih izvolil za eksekutorje svojim namenom na jugu monarhije!

Nagon po samoohrani, ki je lasten toliko vsakemu posamičnemu bitju, kolikor vsaki skupnosti bitij, narodom, sili Hrvate in Slovence imperativno v odpor, ko se interes vere in cerkve kaže zlorabljeni v pretvezo za namere, ki naj nas zadržujejo na narodnem vzletu, za katerega se pripravljamo. Noben sovražnik cerkve katoliške ne bi je mogel žaliti tako, kakor jo žalijo taki poskusi. Na

adreso vsega naroda našega, in še posebej na adreso našega narodnega svečeništva ponatiskejemo tu zlate besede, ki jih je napisal v danes došlem nam »Obzoru« bivši urednik »Katoliškega lista«, g. Korenić:

Jaz pak pravim: »Križ, ali samo in jedino goli križ brez nobene strankarsko-politične primesi! Ker, ako je tudi v strankarsko-političnih odnošajih različnih mišljenj, ki so svobodna vsakomur, pak je tudi resnice, ki globoko sezajo v srce in vest človeško, katerih ni smeti zlorabljeni in delati solidarne v strankarsko-politične namene, ker s tem se kompromitira sama sveta stvar«.

Korenić konstatuje zaključno, da noben posvetni hrvatski list ni še toliko škodil dobri stvari, kolikor je novo »Hrvatstvo« že se svojo prvo številko.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 6. maja 1904.

Te dva dni je zopet delovala fabrika, laži s parno silo. Ne le da so vspehe japonskega orožja pretiravali do vrtoglavih dimenzij, ampak drzno so javljali svetu o slavnih činih japonskih, katerih ni bilo! Taka vest je bila n. pr., da so Japonci vzeli Njučvang. To bi bil vsakako važen dogodek. Njučvang je važna strateška točka, ker leži ob morju (ob Liaotunškem zalivu) in ker je zvezana z železnico, ki vodi proti Mukden-Liaojanu, kjer je glavni tabor Kuropatkinov. Če bi bili Japonci res vzeli Njučvang in tako tamkaj svobodno izkrevali nadaljno svojo armado, in če bi hkratu japonska vojska došla od Jalu, in kje pri Mukdenu premagala Kuropatkinu, odprta bi bila pot za združenje obojnih japonskih čet.

Ali Japonci niso vzeli Njučvanga; raca je živela le en dan... O Japoncih v Njučvangu ni govorila potem več nobena vest...

O zadnjem ponesrečnem napadu na Port Artur so Japonci molčali kakor ribe — par dni! Potem so pa začeli govoriti. Najprej, da so z onim napadom na Port Artur dosegli deloma svoj namen; potem pa so zatrdili, da so ta namen dosegli v polni meri, to je: pristanišče portartursko da je zaprto popolnoma. Vesti iz Tokija pa so kričale v svet o silnem navdušenju, o ovacijah in iluminacijah. Danes pa je zopet grobna tišina iz Port Arturja. Le kratka brzojavica iz Tokija javlja, da so začeli izkrevali vojaštvo na poluotoku Liaotung, toda s pristavkom, da se ne ve kje!!!

Kako so svojo »zmago« ob Jalu pretiravali in slikali ves dogodek tako, kakor da je bil to — brezprimeren čin v vojni zgodovini, a kako so previdno prikrili svoje lastne izgube — tega ne treba pripovedovati.

No, imeli so jako — zvenečega vzroka za to. Ravno danes nam javlja brzojavka iz Londona, da Japonci najemajo posojilo 10 milijonov funtov šterlinov! Za take posle treba seveda velikih in zaporednih zmag!

Na drugem mestu priobčujemo nadaljna zanimiva poročila o bitki pri Kiulienčengu. V hipu pa ko smo hoteli zaključiti te-le vrstice, nam poročajo telefonično, da so došla — in tudi na borzo — poročila iz Petrograda, Berlinu in Pariza o drugi veliki bitki pri Kiulienčengu in o veliki zmagi Rusov. Mi se vzdržujemo vsake pripombe. Kaj in koliko je resnice, o tem dobimo gotovo še to noč zanesljivih poročil.

Poročilo generala Kaštalskega o boju na reki Jalu.

(Nadaljevanje iz včerajšnjega lista.)

Poročilo generala Kaštalskega se glasi dalje: Nato sem poslal baterijo Muravskega nazaj k rezervi ter ukazal, naj se 12. polk, 3. baterija in mitraljeze umaknejo pod varstvom 11. polka. Moj načelnik generalnega ščaba je vodil zadnje straže.

Ob 1. uri so prišli Japonci tako blizo do pozicije 11. polka, da ni mogla 3. baterija napredovati po potu, ker je prišla med dva sovražna ognja ter se postavila na kratko daljavo od sovražnika, kjer je ostala do konca boja. Tukaj je padel nje poveljnik, podpolkovnik Muravski.

V prvo vrsto zadnjih straž je prišla na to kompanija z mitraljezami. Ko je videl poveljnik te kompanije nevarni položaj baterije Muravskega, je zavzel iz lastne inicijative neko višjo pozicijo, toda zgubil je pri tem polovico svojega moštva in vse konje. Skušal je med silnim streljanjem spraviti svoje mitraljeze po svojem moštvu na hrib. Te so oddale približno 35.000 strelcev.

Dvanajsti polk se je predrl skozi sovražne čete in je rešil svojo zastavo. Druga baterija 6. brigade, ki je poskušala rezervu dohiteti po drugem potu, ni mogla priti na vrh gorovja, ker jej je preostala samo še polovica konj; zatorej je zavzela zopet svojo prejšnjo pozicijo in podpirala napad 11. polka, ki je vstrajal še celi dve uri na svojem mestu in si potem ob velikih zgubah z bajoneti krčil pot po soteskah. Rešil je sicer svojo zastavo, a zgubil je svojega poveljnika.

Odhod ruskih pomorskih častnikov na bojišče.

Iz Petrograda se poroča, da so odpotovali včeraj na skrajni Vzток podadmiral Bezobrazov in več štabnih pomorskih častnikov, ki so vsi prideljeni vrhnemu poveljniku Skridlovu.

Novi bojni načrti Japoncev.

Iz Seula poročajo »Daily Expressu«, da nameruje general Kuroki nov napad. Japonske polke, kateri so v zadnjem boju ob reki Jalu zgubili mnogo moštva, spopolne z rezervami, ki se nahajajo v Koreji. General hoče zopet napesti Ruse, predno jina pride pomoč. Kuroki hoče dobiti v svojo oblast Fanghvaogčeng.

Sestanek hrvatskih in slovenskih škofov v Zagrebu?

Tržaški »Piccolo« je izvedel z Dunaja (čevravnno je neki zagrebški list prvi prinesel to vest, ki smo jo tudi mi priobčili pod gorajim naslovom), da se v hrvatski prestolnici snidejo vsi katoliški škofje Hrvatske, Dalmacije, Istre in Bosne v namen, da se posvetujejo o vprašanju staroslovenskega bogoslužja ter pošljejo v Rim posebno spomenico o sklepih. Pričakovati je, da pride na shod tudi tržaški škof, mons. Nagl.

»Piccolo« piše, da se bo ta konferenca vršila na poseben ukaz papežev. O te konferenca bo baje odvisna končna rešitev tega vprašanja. Papež Pij X., ki je nasprotnik staroslovenski liturgiji, da hoče spraviti to vprašanje definitivno z dnevnega reda ter zaukazati, da se imajo povsod strogo izvesti znane naredbe rimske kongregacije od leta 1898! To je: da Hrvatje in Slovenci ne dobe staroslovenskega bogoslužja. Znak temu je dejstvo, da je rimska kurija potom dunajsko nunciature prepovedala nadaljevanje člankov o zgodovini glogolice v zagrebški škofiji, ki jini je začel priobčevati znani hrvatski zgodovinar, Ivan Tkalčič.

»Piccolo« se boji, da škofje odpošljejo papežu novo spomenico glede staroslovenskega bogoslužja, v kateri bodo zahtevali novih ugodnosti. A papež da je glede tega že rekel zadnje besede; in ako bi se danes zopet pritiskalo na papeža, da bi značilo to siliti ga, da prekličje svojo besedo.

»Piccolo« tudi ni jasno, zakaj bi moral v Zagreb tržaški škof, ki nima s škofi hrvatskih provincij nikake zveze. Za slučaj pa, da bi dr. Nagl vendar šel v Zagreb, tolaži se židovsko glasilo, da bo isti gotovo urgiral, da se izvedejo rimski dekreti od leta 1898.

Na ta izvajanja židovskega glasila dostavljamo, kar smo že včeraj povdrali: hrvatski in slovenski škofje bodo nosili velikansko odgovornost, če bo to vprašanje za nas neugodno rešeno.

Kakor je Rim ukrepal tekom stoletij glede glogolice, je od njega nedostojno. Kolikokrat je staroslovensko bogoslužje dovolil, je pohvalil, potem zopet preklical svoje ukaze, pa zopet dovolil itd.! Vprašamo: kateri drugi narod bi tako mirno prenašal, da se z njegovimi svetinjami tako postopa in to še z najvišjega mesta?! V Rimu govore sicer na vsa usta, kako so vneti za zjedinenje obeh cerkv. Ali s takim postopanjem si pač ne zadobe nobenega zaupanja!

V Rimu dajejo preveč vplivati na se od avstrijske diplomacije, kateri je slovansko bogoslužje in v peti.

Toda zastoj je prizadevanje. Stena se je začela pomikati in južni Slovani ne odnehajo od svojih zahtev ter bodo tirjali nazaj svoje pravice, ki jim jih je odvzela kruta sila, pa naj je to gospodom na Dunaju in v Vatikanu prav ali ne!

»Piccolo« in njegovi pristaši pa naj si zapomnijo, da se mi prav nič ne utikamo v njihove cerkvene stvari. V svojih cerkvah naj oni opravljajo vso službo božjo makar na furlanskem jeziku! Slobodno jim! V naši h

cerkvah pa hočemo biti mi gospodariji in moliti Boga v svojem jeziku. Krist ni ustanovil cerkve samo za Italijane in za latinski jezik, ampak za vse narode in jezike.

Dnevne novice.

Ogledovanje. C. kr. namestnik grof Gečs si je predvčeršnjim ogledal dela za zaježenje hudoournikov Grajšček in Lokavšček na Goriškem.

Petdesetletnico učiteljevanja bo slavil letos nadučitelj Matej Rašp.

Trkajte, da se vam odpre! Nekdo je hotel na c. kr. davkariji v Trbižu potegniti neko remuneracijo in je v ta namen napravil slovensko pobotnico. Na c. k. davkariji pa so mu zapisali na pobotnico (seveda po nemški) da na tako pobotnico ne morejo izplačati denarja zato, ker ni pisana nemški in ker uradniki ne znajo slovenskega jezika!

To treba pribiti kakor interesanten pripevek k zgodovini Koerberjeve dobe: na davkariji okraja čegar prebivalstvo je po ogromni večini slovensko, ga ni uradnika ki bi bil večš slovenskemu jeziku!

Nu, dotična stranka je bila tega čudnega mnenja, da to vendar ni absolutno potrebno, da bi se morali državljani odpovedovati svojim jezikovnim pravicam edino le zato, ker so gospoda c. k. državni uradniki — neusposobljeni za svojo službo. Zato je šla tja (stranka namreč) in je uročila pritožbo na c. k. finančno ravnateljstvo v Celoveu. Stranka je potrkala na to višo inštaucijo, in glejte: njenemu pravu so se odprla vrata. Stranka je dobila namreč v slovenskem jeziku rešitev, ki jej je naznanilo, da je c. k. davkarija v Trbižu dobila nalogo, da ošlejš mora vsprejemati pobotnice s slovenskim besedilom.

Trkajte, da vam bodo odpirali!

Nemško uradovanje na Kranjskem. Prejeli smo: Dne 24. t. m. je bil šel tržaški težak Fran Sila se svojim očetom v rojstno župnijo v okraju postojnskem, po krstni list. Župni urad je napravil oziroma izpolnil listino v nemškem jeziku. Potem sta šla na okrajno glavarstvo v Postojni po pričevalo o dobrem vedenju. Tudi to listino je Sila dobil v nemškem jeziku.

Račeni listini je potreboval, ker se mišl ukreati. Šel je z njima na zdravstveno pomorsko oblast — v Trstu. A tu se mu je dogodilo nekaj, kar naj oblasti na Kranjskem — prosimo prav lepo — izvolijo vzeti na znanje. Nemščine niso umeli in so si pomagali s čitanjem slovenskega teksta. Ne ne, gospoda izven Trsta, nikar si ne domišljajte, da z nemškim uradovanjem napravljate kako uslugo tržaškim oblastim izvzemši morda... škofijo in še katero visoko c. kr. državno oblast!

Mali vzroki in velike posledice. V Volšbergu na Koroškem se je ustrelil 14 letni (!) trgovski učenec Lukowik, ker je bil pokaran radi nepridnosti.

Toča. Pri sv. Lenartu v Slov. Goricah je padala dne 3. t. m. kakor lešniki debela toča ob blisku, gromu in nalivu. Padala je četr ure in je kmalu vse pobelila. Oškodovana je s tem hudo prihodnja letina na sadju in vinu.

V Litiji je umrla znana rodoljubna žena in pokroviteljica družbe sv. Cirila in Metodija, gospa udova Marija Kobler.

Vihar v Ljubljani. Tudi v Ljubljani so imeli dne 4. t. m. vihar, ki je pobil mnogo oken in prevrnil prodajalne lobe na Vodnikovem trgu. Nekatere je vrgel na tla električne železnice. Posledoja se je morala po mestu večkrat ustavljati. Nasproti trnovske cerkve je vihar izrul 40 let staro lipo. Tudi toča je padala med viharjem. Gore po okolici so bile do vznožja pokrite s snegom.

Jezuiti v Opatiji? Voški »Narodni list« piše pod tem naslovom: Te dni se je raznesel glas, da pride v Opatijo družba Jezuitov, ki da namerjajo zgraditi tu cerkev in se naseliti za vedno. Kakor znano, pritiskajo Jezuiti od vseh strani, pak dozleva se, da hočejo poskusiti tudi tu. Ako se ta vest potrdi, povrniti se hočemo k temu predmetu, da pokažemo našemu narodu, kaj so in kaka so ti jezuiti in kako so se oni že o večih prilikah, posebno kar se tiče našega cerkvenega jezika, vedli nasproti našemu narodu!

Na prvi občni zbor, ki se bo vršil danes v soboto dne 7. t. m. ob 8. in pol uri zvečer v prostorih »Slovanske Čitalnice« v Trstu (ul. Sv. Frančiška št. 2) vabi in po-

življa vae prijatelje planinstva pripravljali odbor Tržaške podružnice »Slovenskega plan. društva«.

Kmetijska družba za Trst in okolico v Trstu bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo dne 8. maja 1904. ob 9. uri predpoludne v prostorih »Slovenske Čitalnice« ulica S. Francesco št. 2. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročila blagajnika. 4. Volitev odbora. 5. Slučajnosti. 6. Predavanje g. Ant. Štrekelja učitelja kmetijstva.

Na tem občnem zboru bo predaval gosp. Anton Štrekelj, učitelj kmetijstva o predmetu, zelo važnem za sedanje razmere: **zakaj propada kmetijstvo v tržaški okolici?** Želeti bi bilo, da se okoličani v obilnem številu udeležijo tega zborovanja.

Pevsko društvo »Danica« na Kouto velu, priredi v nedeljo popoldne, dne 8. t. m. na dvorišču gostilne »Gospodarskega društva« — javen ples.

Vsi prijatelji plesa dobro došli!

Veselični odsek »Trgovskega izobraževalnega društva« vabi svoje člene in prijatelje na zabavni večer, ki se bo vršil o priliki zaključka plesnih zabav dne 8. maja ob 6. ure zvečer do 2. ure popolnoči v prostorih »Slovenske Čitalnice«. Med drugimi točkami programa je tudi šalogra »Servus Petelinček«.

Občni zbor družbe sv. Cirila in Metoda za Istro. Predvčeršnjim se je vršil ob krasnem pomladanskem vremenu občni zbor družbe sv. Cirila in Metoda za Istro na Livadah pri Oprtlju. Vdeležba je bila velika, toliko od strani inteligence kolikor od strani ljudstva, ki je z napestjo poslušalo razne govore. Navdušenje je bilo veliko. Natančneje poročilo sledi.

Kralj Oskar v Trstu. Sinoči okololo osme ure je došel iz Pule na ladiji »Pelikan« švedski kralj Oskar s svojim spremstvom. Na pomolu Sv. Karola so gavsprejeli načelniki tukajšnjih civilnih in vojaških oblastinj. Kralj se je potem odpeljal v Hotel de la Ville ter odpotuje iz Trsta danes zvečer.

Prepovedane ljubezni žalosten konec. Ana (kaj vas briga priimek?) se je naveličala svojega moža in »zbirala si družga«, kakor pravi tista znana slovenska pesem. Toda na svojem stanovanju ni mogla uživati slasti te prepovedane ljubezni, ker se je bala tistih staroznanih »hudobnih jezikov«. Zato sta se umikala v bušket!

V brezno sto metrov globoko je padla 37 letna Marija Železnikar iz Vina v ljubljanski okolici. Vručajoča se z božje poti je bila zšla in padla v brezino, kjer je ostala mrtva.

Izginola je 45 letna Ana Barazutti, ostavivša moža in otročiče. V torek je šla od doma (ulica S. Francesco c' Assisi) in od tedaj ni več sledi za njo. Žena je bila potrta radi nekake slučajne smrti v družini, radi česar so v strahu, da si je morda v žalosti storila kaj hudega.

Možje na svojem mestu. Delaveč členi vsenemškega društva »Germania« v Št. Vidu na Koroškem so bili priredili neko spominsko slavnost v proslavo železnega Bismarcka. Pozdrav je govoril neki Jakob Osel, slavnostni govor pa neki Unsinn! Tako je čitati v »Kärntner Wochenblattu«. Možja sta bila na svojem mestu!

Velik požar. V Hadrach občine sv. Štefan na Koroškem je bil dne 24. aprila velik požar. Škoda znaša 88.000 K, zavarovalnina pa le 13.000 K.

Zopet karbolna kislina. V hiši št. 19 v ulici Dunata stanuje, ali boje je stanovala 53 letna Ivanka vdova Vidaučič se svojo 28 letno hčerko Alice. Včeraj predpoludne ob 9 uri in pol, ko je bila Alice se v svojej spalnici je videla svojo mater priti iz svoje sobe v njeno ter je zapazila, da ima mati na ustnicah neko temno peno. Alice je zavpila: »Mati kaj pa vam je?!« Na kar je mati odgovorila: »Oprostite mi, hčerka moja!« ter se sgrudila nezavestna na tla. Alice je vsa prestrašena poklicala sosedo, katerih eden je šel na bližnjo telefonsko postajo, od koder je pozval zdravnik se zdravniške postaje. Ko je zdravnik prišel k nesrečnici jej je takoj izpral želodec, a bilo je zaman. Par minut potem je bila nesrečna žena mrtva.

Pokojna je bila lastnica mesnice, ki se nahaja v ulici Stadion. Vzrok samomora je ta, da je reva trpela na neki neozdravljivi bolezn.

Na deželnem sodišču so se vršile večeraj sledeče kazenske razprave:

Proti trgovskima pomočnikoma 31-letnemu Italu Teya iz Vidma v Italiji, in 48-letnemu Avreliju Valle iz Belluna tudi v Italiji, radi krive. Meseca avgusta 1902. l. sta toženca odprla v ulici Barriera vecchia trgovino z manufakturnim blagom. Ker pa nista imela niti novčiča kapitala, sta pregovorila gospo Ano Bontempo, da jima je poso dila 6000 K na podlagi neke pogodbe sklenjene pred notarjem. Meseca januarja t. l. so pa razni njih upniki, videči, da drugače izgube vse, zahtevali, da se odpre konkurz. Preiskava je dosegla, da je imela trgovina teh dveh uz trgovcev 62.928 K pasivov nasproti 35.524 K aktivov. Obsojena sta bila vsak na 2 meseca strogega zopora poostre nega z jednim postom na mesec.

Proti 43 letnemu ribiču Franu Rossetti iz Pirana radi zločina žaljenja službo vršečega javnega funkcionarja in radi pogreška hujkanja na hrup. Fran Rossetti je dne 3. aprila t. l. v Piranu razžalil redarstvenega nadzornika Lovrenca Pirnata, kateri mu je bil, izvrševaje svojo službo, naredil neko opazko. Ker ga je Pirnat vsled razžalitve aretoval in ga tiral v zapor, je Rossetti na trgu začel vpiti: »Aiuto Piranesi, che i me oopa!« (Pomagajte Piranci, ker me vbijajo!) Bil je obsojen na 6 tednov strogega zopora poostre nega z jednim postom na tedeu.

Razne vesti.

O duševnem proletarijatu v Italiji je spisal markiz Pantucei brošuro, v kateri se nahajajo sledeči podatki: Italija ima 33 v. sociih šol, tako, da prihaja na 1 in pol milijona prebivalcev že eno vseučilišče. Na vsacih 100.000 prebivalcev prihaja 74 vseučilišnih slušateljev — mnogo več, nego v kateri-koli drugi državi. Posledica temu je preveč izučeni ljudi, kar je krivo, da ne morejo z lahka dobiti službe. Zato je pa toliko manj strokovnih izobražencev. Ko je bilo pred nedavno pri mornariči razpisano 46 služeb za strojevodje, se je oglasilo za te službe 53 prosilcev; ko je bilo na redarstveni prefekturi v Rimu razpisanih par uradniških mest se je prijavilo nič manje nego — 2000 prosilcev! Ia pri tem so te uradniške službe, zahtevajoče toliko učenja in čakanja, slabo plašane, največ samo 1200 do 1800 lir na leto. Povprečno število državnih plač je pod 2500 lir na leto. Ravno tako siromaštvo kakor pri uradnikih, katerih je v Italiji 400.000, je tudi pri nižji duhovščini. V Italiji je nad 9000 župnij, ki ne nosijo več na leto, nego 600 do 800 lir. Kljub temu se jih mnogo posveča duhovskemu stanu. V vsej Italiji je približno 80.000 svetovnih duhovnikov in 40.000 menihov.

Italija sama, ki šteti približno 32 milijonov prebivalcev, ima več škofij (okolo 250), nego Avstro Ogrska, Nemčija in Francoska skupaj; in vendar so, izlasti v južni Italiji, socijalne razmere silno žalostne.

Gospodarstvo.

Občni zbor »Zavarovalne zadruge «Croatia» v Zagrebu. Dne 9. aprila t. l. imela zadruga »Croatia« svoj osemnajeti redni občni zbor v dvorani mestnega sveta v Zagrebu. Deloma osebno, deloma s polnomočni bilo je zastopanih 112 glasov.

Ko je bilo konstatirano dovoljno število prisotnih členov, je otvoril zborovanje gosp. Ferdo Šaj, odvetaik in podžupan mesta Zagreba ter pozdravil s kratkim nagovorom prisotne člane, zahvaljujoči se v imenu ravnateljstva, da se je zbralo tako lepo število združnikov, kar pokazuje znatno zanimanje, s katerim sledi javnost delovanju naše domače zavarovalne zadruge.

Potem se je prešlo na dnevni red ter je upravni ravnatelj g. Stjepan Grahor prečital letno izveštje ravnateljstva, iz katerega posnemamo sledeče:

Prošlega leta 1903. bil je razvoj združnih poslov zelo povoljen vzlic zadosti težkim okolnostim. Občutljivo izseljevanje najboljših delavskih moči v Ameriko vplivalo je precej škodljivo na obstoječe poslovanje, ker se je mnogo obstoječih zavarovanj moralo opustiti valed izostalih plačevanj. Vzlic temu je skušala uprava nadomestiti to s podvojenim delom ter razvidno iz razmerja doratka premij proti prejšnjemu letu, da sta se letoe toliko število zavarovancev, kolikor vplačila na premijah povišala za celih 18%. »Croatia« je postala danes splošno potrebna hrvatskemu

narodu; to dokazuje njeno razširjenje po vseh krajih Hrvatske, Slavonije, Bosne, Hercegovine, Dalmacije in Istre, pa upamo lahko za stalno, da korist domače zadruge uvidi kmalu tudi oni del ljudstva, ki še ni zavarovan pri »Croatiji« ter pristopi k njej tem več, ker je naša »Croatia« osnovana na temelju po zakonu določene, pozneje celo povišane glavnice, kakor vsako drugo društvo. Ona razvija svoje rezerve v razmerju z naraščajuja poslov, stoji v zvezi z rezavarovatelji kakor vsako drugo celo največe društvo, rezavaruje kakor vsako drugo društvo, ter je njeno jamstvo dovoljno tudi za največa zavarovanja.

Ravnateljstvo povdarja v svojem izveštju posebno nepristransko delovanje svojih poverjenikov ter jim izjavlja svojo hvalnost za njihovo požrtvovalno delovanje v razvoj domače zadruge.

V Bosni in Hercegovini imela je »Croatia« minolega leta priliko preskusiti tudi veliki mestni požar in sicer v Travniku, pri katerem je poplačala 42 zavarovancev na splošno zadovoljnost strank in brez sodnega posredovanja. V plačilo za to pretrpljeno škodo se je v tem samem letu podvojilo število zavarovancev Bosne in Hercegovine.

V Primorju in Dalmaciji, kakor še novem delokrogu »Croatia« napreduje ista, z ozirom na veliko konkurencio drugih društev sicer počasi toda sigurno — ter jej olajšuje razvitek priznano rodoljubje v onih krajih.

Račun izgube in dobička za leto 1903. je sledeči:

Na premijah, pristojbinah in drugih dohodkih je bilo vplačanih K 512.892-02 (za K 77.690-60 več nego lansko leto).

Prisastek premij v obvezah zavarovancev znaša K 524.649-96 (za K 11.690-27 več nego lansko leto) mejtem, ko izkazuje stanje vsekupnih obvez zavarovancev z dnem 31. dec. 1903. K 1.848.630-12.

Zadruga je izplačala v minolem letu 173 škod v skupnem znesku K 229.316-63.

Od prvoga začetka pa do 31. decembra 1903. izplačala je za odškodovanja kron 1.631.792-89.

Stanje skupnih zavarovanih vrednosti kaže koncem leta 1903. svoto od kron 172.244-16. — proti l. 1902 za K 23.051.510. — več.

V gasilne svrhe razdeljenih je do sedaj v vseh krajih delovanja K 20.575-71.

Od skupnih dohodkov K 512.892-02 je odšteti skupne stroške s K 461.678-84 ter ostaja čistega K 51.213-18.

Od te svote je odšteti v zmislu zakonskih določil za povišanje rezerve K 10.000, ostaja torej kakor dobiček K 41.213-18. Od tega pripada po ustanovah združnih pravil K 6.181-98 za tantjem ravnateljstvu in nadzornemu svetu, potem K 1.648-53 za priinos v javne svrhe mesta Zagreba in pokrajini, v katerih vzdržuje zadruga zavarovanja.

Konečno se stavi kron 6.594-10 v uradniški mirovinski zaklad a kron 26.788-57 v redovito rezervo.

Temu je sledilo izveštje nadzornega sveta, s katerim se poroča občnemu zboru, da je nadzorni svet po predpisih trg. zakona tekom leta nadzoroval delovanje uprave in o čno pregledal bilanco, ter se glede razdelitve čistega ostanka pridružuje predlogu ravnateljstva.

Občni zbor je vzel na znanje obe poročili, vsprejel predlog o razdelitvi ostanka, izrazil upravi, ravnateljstvu in nadzornemu svetu svoje priznanje ter jim podelil absolutorij.

S tem je bilo zborovanje zaključeno.

Trgovina.

Borzna poročila dne 6. maja.

Tržaška borza.
Napoleoni K 19.06 19.08, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.35 239.80, Francija K 95.30—95.50, Italija K 95.10 — 95.35, italijanski bankovci K — — —, Nemčija K 117.15—117.35, nemški bankovci K — — —, avstrijska ednotna renta K 99.70—99.90, ogrska, krona renta K 97.80—98.10, italijanska renta K 101.— 101.50 kreditne akcije K 61.50 — 643.50 državne železnice K 641.— — 643.—, Lombardi K 79.— 81.—, Lloydove akcije K 645—655.—, Srečke: Tisa K 324.— 328.—, kredit K 465.— do 475.—, Bodenredit 1880 K 296.— 306.—, Bodenredit 1889 K 294.— 298.—, Turške K 131 do 133.— Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:
predvčeraj danes
Državni dolg v papirju 100.25 100.30
" " v srebru 100.50 100.30
Avstrijska renta v zlatu 119.10 119.10
" " v kronah 4% 99.60 99.60
Avst. investicijska renta 3 1/2 % 91.25 91.25
Ogrska renta v zlatu 4% 118.— 118.—
" " v kronah 4% 97.90 97.90
" " renta 3 1/2 % 89.25 89.15
Akcije nacionalne banke 1603 — 1602.—

Kreditne akcije	640.75	642.75
London, 10 Lstr.	239 42 1/2	239 40
100 državnih mark	117.25	117.29 1/2
20 mark	23.45	23.45
20 frankov	19.07	19.07
10 ital. lir	95.20	95.20
Cesaraki cekini	11.31	11.31

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 97.02, 5% italijanska renta 102.55, španski exterior 82.80 akcije otomanske banke 579.—

Pariz. (Sklep.) Avstrijska državne železnice — Lombardi — unišćirana turška renta 83.17 menjice na London 251.10, avstrijska zlata renta 99.90 ogrska 4% zlata renta 100.30, Länderbank — turške srečke 122.75, pariška banka 11.10, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 13.40. Vzdržana.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 89 3/4, Lombardi 3 1/2, srebro 25 1/16, špaska renta 82 1/2, italijanska renta 102 1/4, tržni diskont 2 1/16, menjice na Dunaju — dohodki banke — izplačila banke — — — Trdja.

Tržna poročila 6. maja.

Budimpešta. Pšenica za maj od 7.95 do 7.96 za oktober 8.03 do 8.04, Rž za oktober 6.65 do 6.66, Oves za maj K 5.23 do 5.25, za oktober K 5.59 do 5.60, Koruza za maj K 5.02 do 5.03, za julij 5.17 do 5.18.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje omejeno, trdneje. — Prodaja 30.000 met. stof, od 3 1/2 do 5 stotink zvišanja. Rž in druga žita za 5 stotink zvišanja. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 39.50 frk, za sept. 40.75. Vzdržano.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za maj 33 1/4, za september 33 1/4, za dec. 34 1/4, za marec 34 1/4, vzdržano. Kava Rio navadna loco 31—33, navadna reelna 34—36, navadna dobra 37—39.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za maj 17.95, za julij 18.05, za sept. 18.25, za oktober 18.25, za dec. 18.25, za marec. 18.60; mirno. Vreme: oblačno.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2, Sh Java 8.4 — Sh. Mirno.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Mellspiló promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

New-York. (Otvorenje). Kava Rio za božiče dobave, vzdržano, 5 stotink znižanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.—, rž za junij 15.—, za julij-avgust 14.90, za september-december 14.65 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 20.95, za junij 21.—, za julij-avgust 20.75, za september-december 20.35 (mirno). — Moka za tekoči mesec 27.65 za junij 27.95, za julij-avg. 28.10 za september-december 27.35 (mirno). Repično olje za tekoči mesec 43.75, za junij 44.25, za julij-avg. 44.75, za sept.-december 46.50 (mirno). Špirit za tekoči mesec 58.75, za junij 59.—, za julij-avg. 58.75, za sept.-december 55.— (mirno). Sladkor surov 88% uso nov 23 1/2 — 23 1/2 (mirno), bel za tekoči mesec 26.75, za junij 27.87 1/2 (stalno), za julij-avgust 27.37 1/2, za okt.-jan. 28.50, rafiniran 57 1/2 — 58 — Vreme: nestanovitno.

Potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm pretužno vest, da je naš iskreno ljubljeni in nepozabni soprog, oče, stari oče in tast, gospod

Kristjan Lukša

posestnik in cerkveni ključar

po mučnej bolezni sinoči ob polnoči, previdjen s tolažili sv. vere v 71. letu svoje storosti izdihnil svojo blago dušo.

Pozemski ostanki predragega nam pokojnika prenesejo se iz hiše žalosti k večnemu počitku jutri, v soboto ob 5. uri popoldne.

NA PROSEKU, dne 6. maja 1904.

Marija vdova Lukša roj. Staro, soproga.

Davorin Lukša, sin. Vekoslav Nabergoj, zet. Marija Gerarda Lukša, Eva. Ema Nabergoj roj. Lukša, Josipina vdova Verša roj. Lukša, hčere. Vladimir, Angelj, Vekoslav, Božidar Nabergoj, Franciška Verša unuki.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A. (v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih. Rustrovan cenik brezplačno in franco.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odrasčene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s tra-kovi in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

Svoji k svojim! **Svoji k svojim!**
Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga

„Croatia“

stoječa pod **pokroviteljstvom** slob. in kralj. glavnega mesta Zagreb
z jamstveno glavnico **500.000** kron
in temeljno glavnico **200000** kron

sprejemlje vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premije in (kakor poboštvo, gospodarsko erodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in sili ob najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. — Ista posreduje za svoje zavarovane posojila na nepremičnini pri prvih de- narnih zavodih. **Dolžnost vsakega dobrega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu** — je da ne gre denar v tujino.

GLAVNO ZASTOPSTVO za TRST, ISTRO in GORIŠKO je ravnateljstvo izro- čilo **gosp. IVANU GORUP-U**, inšpektorju pri „The Mutual“, Trst, ul. Miramar 11. Svojim pravnim konzulentom za te kraje je imenovalo **gosp. Dr. OTOKARJA RYBARA** odvjetnika v Trstu.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

registrovana zadruga z omejenim poročkom.
Ulica S. Francesco štev. 2, I. - TRST - Ulica S. Francesco štev. 2, I.
Telefon 952

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog pla- čuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.
Posojila daja samo zadržnikom in sicer na vknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.
Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Trgovina z manufakturnim blagom

Barriera vecchia 11. - **ANTON SANZIN** - Barriera vecchia 11.
Bogata zaloga perila, snovij za ženske, perkala, cefirja, satena in batiste v zajamčenih barvah ter novih narisih na izbero.
rajce bele ali barvane za moške, velik izbor zapestnikov in kravat.
Modrci in drobnarije ter izdelki za delavce.
Vse po jako ugodnih cenah. Vse po jako ugodnih cenah.

Zaloga obuvala in čevljarški mojster

Josip Stantič

zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carin- skega urada in skladišča, c. kr. priv. Lloyd orož, c. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Polju.

TRST. - Ulica Rosario štev. 2. - TRST
priporoča svojo bogato za- logo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljšje voščilo (biks) **Fredin**

Cene nizke. Postrežba točna.

Ustanovljeno leta 1832.

Priznано najboljšje

Oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurencu po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneza, laka in steklarskega kleja.
Zaloga slikarskih in plesarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki se dobè brezplačno.

Zaloga obuvala. **M. MADRIZ** Zaloga obuvala.
Piazza Nuova št. 1. **M. MADRIZ** Via delle Poste št. 3.
— TRST — — TRST —
Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu- in inozemskih tovarn.
Tovarna nadplato ter vseh predmetov te stroke.
Ugodne cene.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu. Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, priporitet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu irebanju.

Polno vplačani akcijski kapital **K 1.000.000**
Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.
Vinkuluje in dvinkuluje vojaške ženitninske kavnice.
Eskompt in inkasso menio. Borza narodila.

Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Denarne vloge vsprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.
Promet s čeki in nakaznicami.

Najboljša obuvalo se vdobiva po ugodnih cenah v

čevljarnici Julij-a Romanelli Trst, Corso št. 12.

rumeno obuvalo za vezati za moške od gl. 3.30
črno „ „ „ „ 3.10
sivo „ „ „ „ 2.60

Nizko obuvalo vsake vrste za ženske od gl. 1.—. Specijaliteta: obuvala za otroke.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Citta di Trieste“

tvrdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“ a krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se na- pravijo po meri.
Avtorizovana krojačnica.

Št. 544.

Naznanilo.

Županstvo v Kranjskigori na Gorenj- skem (Krajsko) ima na prodaj 700 do 800 knbičnih metrov posekanega lesa in kukih 700 debel iz gozla »Podbrisanke« v Trenti na Primorskem. Pogoji se zvejo pri župan- stvu. Ponudbe je poslati podpisnemu žu- panstvu do 20. maja 1904.

Županstvo v Kranjskigori,

dne 27. aprila 1904.

Gašpar Lavtizar, župan.

Zlatař

Dragotin Vekjet

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo na novo otvorjeno prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur.

Sprejema vsakovrstne poprave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro.

Cene zmerne.

FILIJALKA

BANKA UNION

V TRSTU

se peča z vsemi bančnimi in menjalnimi pos- kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter se obrestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 1/2% takoj na 6 mesecev
„ 3% „ na 1 leto

Napoleone:

po 2 1/2% na 6 mesecev
„ 2 1/2% „ na 1 leto

b) Za giro-conto daje 2 1/2% do vsakega znes- ka i zplačuje se do 40.000 K a cheque; za večje znesek treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajej v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi urad- nih ur.

Sprejema za svoje conto-currentiste inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne pa- dirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti dimerni proviziji.

Naznanilo.

Kapelnik H. O. Vogrič
se naseli s 15. majem t. l. stalno v Trstu.

Slavna glasbena in pevka društva v Trstu in okolici kakor tudi sasebniki ki žele pouka v petju, glasovirju blagovolè poslati došne pon- udbe na upravo lista »EDINOST«.

Fotografični atelijer

pri sv. Jakobu, ul. del Rivo 42
se priporoča slavnemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela, katera jih vršuje dovršeno in točno po najnižjih cenah.

Alojzij Svagel

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST
priporoča svojo zalogo jestvin, kolo- nijalij, vsakovrstnega olja, najfineje- testenine po jako nizkih cenah, na- dajele moko, žito, kavo, sladkon.
Razpošilja blago tudi na deželo bodisi na drobno ali debelo.

Gostilna „SECESSION“

Ulica Rossetti št. 6.

Danes, v soboto dne 23. aprila in vsak dan

VELIK KONCERT

TRŽAŠKEGA ORKESTRA

pod vodstvom gospoda F. Majcena

Svoboden vstop

Začetek ob 7:30 uri zvečer, v nedeljah in praznikih ob 5:30 uri popoldne.

Vsako nedeljo in praznik **Matinee** od 10:30 do 1 ure popoldne.

Gostilniški prostori so popolnoma ppenovljeni.

STEINFELDSKO PIVO po 32 nvč.

izvrstna

VINA

Štajersko belo po 48 — Istrsko črno po 44 — Opolo 44

Izvrstna kuhinja vedno pripravljena.

Mrzle jedi po 12 in 16 nvč., pečenka s prikubo 36 nvč., kosila po 24 nvč., teletina in piške pečene ali cvrte po 36 nvč., porcija, volovska pečenka po 24 nvč., gulaš 14 nvč., vampi 12 nvč.

Točna postrežba. Zmerne cene.

Za obilen obisk se priporoča udana **Marija Butkovič**, lastnica.

Mebirana soba z 2 posteljama se odlič v našem 2 gospodom v škorkli št. 251. (hška Bartoli zraven cerkve v Rojanu).

trstian okus kave dožate s prinesanjem

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Vzorec dragovoljno. Pošta 5 kg pošilja 4 K 50 A franco.

„DOMACI PRIJATELJ“
vsem občanom zastonj pošilja mesечно.

Vydrova lederna žitna kava Praga-VIII.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

vpisana zadruga z neomejenim amstvom.
v Gorici
Gospoška ulica hšt. 7., 2 nadstr.
v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsaceg. če tudi ni član društva in se obrestu jejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal renta- davek.
Jila dajejo se samo članom in sicer ra menjice po 6% in na vknjižbe po 5 1/2%.
Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1902. Kron 1,479,006
Poštno-hran. račun št. 837.315.